

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Klíčové informace pro realizaci pilotního testování v 5. a 9. třídách

1.1 Cíle Pilotní zkoušky

První fáze projektu Národní šetření výsledků žáků v počátečním vzdělávání je Pilotní zkouška, které má tyto hlavní cíle:

- Verifikovat navržený model organizačně logistického zajištění elektronického testování
- Zjistit odezvu žáků na elektronický způsob testování vědomostí
- Otestovat softwarovou aplikaci pro elektronické testování v reálném prostředí
- Zajistit podklady pro možná vylepšení softwarové aplikace, pro zlepšení uživatelské přívětivosti
- Porovnat vliv elektronické verze testování oproti papírové formě

1.2 Harmonogram přípravy a realizace

24. 11. 2011	Školení krajských ředitelů a koordinátorů
25. 11. 2011	Školení inspektorů v jednotlivých krajích
28. 11. – 30. 11. 2011	Návštěva školy, předání organizačních informací řediteli
1.12 – 9. 12. 2011	Instalace klientské aplikace ve školách a kontrola funkčnosti
12. 12. 2011	Příprava papírových testů
13. – 14. 12.	Pilotní testování v 5. a 9. třídách
Od 15. 12. 2011	Vyhodnocení

1.3 Varianta – škola se 2 počítačovými učebnami

Den první – 13. 12. 2011

Den první – 13.12.2011		
Časové okno	Činnosti (kontrolní body tučně)	Osoby (zodpovědná tučně)
První vyučovací hodina	Organizační příprava Jsou k dispozici ID testů a Klíče testů pro všechny vlny testů? Pokud ne, kontaktujte Centrální hotline.	Inspektor, ředitel školy, IT podpora
První vlna testů	Matematika 5. ročník (první skupina)	Inspektor, ředitel školy, učitel, žáci 5. ročníku (první skupina)
Druhá a třetí vyučovací hodina Učebna 1	instruktáž 5 tříd, seznam žáků, předání klíčů testu a ID testu, spuštění tutoriálu a úvodní ankety, spuštění certifikovaného testu, konec certifikovaného testu, zobrazení výsledků, výstupní anketa, opuštění třídy	Inspektor , ředitel školy Inspektor Inspektor Inspektor
Druhá vlna testů	Český jazyk 9. ročník (první skupina)	Inspektor, ředitel školy, učitel, žáci 9. ročníku (první skupina)
Třetí a čtvrtá vyučovací hodina Učebna 2	instruktáž 9 tříd, seznam žáků, předání klíčů testů a ID testu, spuštění tutoriálu a úvodní ankety, spuštění certifikovaného testu, konec certifikovaného testu, zobrazení výsledků, výstupní anketa, opuštění třídy	Inspektor , ředitel školy Inspektor Inspektor Inspektor
Třetí vlna testů	Anglický jazyk 5. ročník (druhá skupina)	Inspektor, ředitel školy, učitel, žáci 5. ročníku (druhá skupina)
Čtvrtá a pátá vyučovací hodina Učebna 1	Instruktáž 5. tříd, seznam žáků, předání klíčů testů a ID testu, spuštění tutoriálu a úvodní ankety, spuštění certifikovaného testu, konec certifikovaného testu, zobrazení výsledků, výstupní anketa. opuštění třídy Sběr dat ze stanic, na kterých neproběhlo odeslání on-line	Inspektor , ředitel školy Inspektor Inspektor Inspektor Inspektor

Den druhý – 14. 12. 2011

Den druhý – 14. 12. 2011		
Časové okno	Činnosti (kontrolní body tučně)	Osoby (zodpovědná tučně)
První vyučovací hodina	Organizační příprava Jsou k dispozici ID testů a Klíče testů pro všechny vlny testů? Pokud ne, kontaktujte Centrální hotline.	Inspektor, ředitel školy, IT podpora
První vlna testů	Matematika 9. Ročník (druhá skupina)	Inspektor, ředitel školy, učitel, žáci 9. ročníku (druhá skupina)
Druhá a třetí vyučovací hodina Učebna 2	instruktáž 9 tříd, seznam žáků, předání klíčů testů a ID testu, spuštění tutoriálu a úvodní ankety, spuštění certifikovaného testu, konec certifikovaného testu, zobrazení výsledků, výstupní anketa, opuštění třídy	Inspektor , ředitel školy Inspektor Inspektor Inspektor
Druhá vlna testů	Český jazyk 5. ročník (první skupina)	Inspektor, ředitel školy, učitel, žáci 5. ročníku (první skupina)
Třetí a čtvrtá vyučovací hodina Učebna 1	instruktáž 5 tříd, seznam žáků, předání klíčů testů a ID testu, spuštění tutoriálu a úvodní ankety, spuštění certifikovaného testu, konec certifikovaného testu, zobrazení výsledků, výstupní anketa, opuštění třídy	Inspektor , ředitel školy Inspektor Inspektor Inspektor
Třetí vlna testů	Anglický jazyk 9. ročník (první skupina)	Inspektor, ředitel školy, učitel, žáci 9. ročníku (první skupina)
Čtvrtá a pátá vyučovací hodina Učebna 2	Instruktáž 9. tříd, seznam žáků, předání klíčů testů a ID testu, spuštění tutoriálu a úvodní ankety, spuštění certifikovaného testu, konec certifikovaného testu, zobrazení výsledků, výstupní anketa. opuštění třídy Sběr dat ze stanic, na kterých neproběhlo odeslání on-line	Inspektor , ředitel školy Inspektor Inspektor Inspektor Inspektor

1.4 Varianta – škola s 1 počítačovou učebnou

Den první – 13. 12. 2011

Den první – 13. 12. 2011		
Časové okno	Činnosti (kontrolní body tučně)	Osoby (zodpovědná tučně)
První vyučovací hodina	Organizační příprava Jsou k dispozici ID testů a Klíče testů pro všechny vlny testů? Pokud ne, kontaktujte Centrální hotline.	Inspektor, ředitel školy, IT podpora
První vlna testů	Matematika 5. ročník (první skupina)	Inspektor, ředitel školy, učitel, žáci 5. ročníku (první skupina)
Druhá a třetí vyučovací hodina Učebna 1	instruktáž 5 tříd, seznam žáků, předání klíčů testu a ID testu, spuštění tutoriálu a úvodní ankety, spuštění certifikovaného testu, konec certifikovaného testu, zobrazení výsledků, výstupní anketa, opuštění třídy	Inspektor , ředitel školy Inspektor Inspektor Inspektor
Druhá vlna testů	Český jazyk 9. ročník (první skupina)	Inspektor, ředitel školy, učitel, žáci 9. ročníku (první skupina)
Čtvrtá a pátá vyučovací hodina Učebna 1	instruktáž 9 tříd, seznam žáků, předání klíčů testů a ID testu, spuštění tutoriálu a úvodní ankety, spuštění certifikovaného testu, konec certifikovaného testu, zobrazení výsledků, výstupní anketa, opuštění třídy	Inspektor , ředitel školy Inspektor Inspektor Inspektor
Třetí vlna testů	Anglický jazyk 5. ročník (druhá skupina)	Inspektor, ředitel školy, učitel, žáci 5. ročníku (druhá skupina)
Šestá (a sedmá) vyučovací hodina Učebna 1	Zkrácená instruktáž 5. tříd, seznam žáků, předání klíčů testů a ID testu, spuštění tutoriálu a úvodní ankety, spuštění certifikovaného testu, konec certifikovaného testu, zobrazení výsledků, výstupní anketa. opuštění třídy Sběr dat ze stanic, na kterých neproběhlo odeslání on-line	Inspektor , ředitel školy Inspektor Inspektor Inspektor Inspektor

Den druhý – 14. 12. 2011

Den druhý – 14. 12. 2011		
Časové okno	Činnosti (kontrolní body tučně)	Osoby (zodpovědná tučně)
První vyučovací hodina	Organizační příprava Jsou k dispozici ID testů a Klíče testů pro všechny vlny testů? Pokud ne, kontaktujte Centrální hotline.	Inspektor, ředitel školy, IT podpora
První vlna testů	Matematika 9. Ročník (druhá skupina)	Inspektor, ředitel školy, učitel, žáci 9. ročníku (druhá skupina)
Druhá a třetí vyučovací hodina Učebna 1	instruktáž 9 tříd, seznam žáků, předání klíčů testů a ID testu, spuštění tutoriálu a úvodní ankety, spuštění certifikovaného testu, konec certifikovaného testu, zobrazení výsledků, výstupní anketa, opuštění třídy	Inspektor , ředitel školy Inspektor Inspektor Inspektor
Druhá vlna testů	Český jazyk 5. ročník (první skupina)	Inspektor, ředitel školy, učitel, žáci 5. ročníku (první skupina)
Čtvrtá a pátá vyučovací hodina Učebna 1	instruktáž 5 tříd, seznam žáků, předání klíčů testů a ID testu, spuštění tutoriálu a úvodní ankety, spuštění certifikovaného testu, konec certifikovaného testu, zobrazení výsledků, výstupní anketa, opuštění třídy	Inspektor , ředitel školy Inspektor Inspektor Inspektor
Třetí vlna testů	Anglický jazyk 9. ročník (první skupina)	Inspektor, ředitel školy, učitel, žáci 9. ročníku (první skupina)
Šestá (a sedmá) vyučovací hodina Učebna 1	Zkrácená Instruktáž 9. tříd, seznam žáků, předání klíčů testů a ID testu, spuštění tutoriálu a úvodní ankety, spuštění certifikovaného testu, konec certifikovaného testu, zobrazení výsledků, výstupní anketa. opuštění třídy Sběr dat ze stanic, na kterých neproběhlo odeslání on-line	Inspektor , ředitel školy Inspektor Inspektor Inspektor Inspektor

1.5 Kontrolní povinnosti

- **Kontrola instalace Klienta a zkušebního testu** – Inspektoři jsou povinni zajistit instalaci Klienta (ať již s využitím školního správce IT, nebo osobně) dle dokumentu Instalační příručka, včetně potřebných kontrol a o výsledku podat hlášení formou korektního vyplnění formuláře hlášení (Protokol o Instalaci) v rámci systému Inspis.
- **Kontrola předaných informací** – Inspektoři jsou povinni převzít a zkontrolovat informace předávané pro provedení Pilotní zkoušky. Pokud by zjistili nesrovnalost, je nezbytné obrátit se na Centrální hotline ke sjednání nápravy (opětovné dodání potřebných dat).
- **Kontrola přítomnosti Inspektora na dané škole** – Inspektoři (ev. ředitelé) jsou povinni hlásit nepřítomnost Inspektora na Centrální hotline v takovém předstihu, aby bylo možné zareagovat dle postupu popsáném v Krizovém scénáři
- **Kontrola přítomnosti ředitele na dané škole** - Inspektoři jsou povinni hlásit nepřítomnost ředitele na Centrální hotline v takovém předstihu, aby bylo možné zareagovat dle postupu popsáném v Krizovém scénáři.

- **Kontrola provedení Pilotní zkoušky na dané škole – denní hlášení** – Inspektoři jsou povinni neprodleně po ukončení testů každého dne Pilotní zkoušky podat hlášení formou korektního vyplnění formuláře hlášení (Protokol průběhu testování) v rámci systému Inspis.
- **Kontrola zhodnocení Pilotní zkoušky na dané škole** - Inspektoři jsou povinni po ukončení testů posledního dne Pilotní zkoušky provést celkové zhodnocení Pilotní zkoušky formou hlášení pomocí korektního vyplnění formuláře hlášení (Protokol zhodnocení Pilotní zkoušky) v rámci systému Inspis.

1.6 Průběh testu

1. Proces testování začne **přípravou dávek na serveru ČŠI**. Dávkou se rozumí seznam testů pro všechny žáky dané školy. Platí, že jedna škola=jedna dávka a test může být pro každého žáka různý i v jednom předmětu. Z důvodu společného předvedení a vyhodnocení je omezení na počet žáků rovnající se počtu PC na dané škole. Budou testovány jen 5. a 9. ročníky. Otázky budou pouze uzavřené, aby bylo možno provést automatizované okamžité vyhodnocení výsledku zkoušky.
Dávky jsou zašifrované jako celek a klíč k otevření má Inspektor.
2. Inspektor **stáhne dávku** do každého PC určeného k Pilotní zkoušce tím, že se přihlásí svým jménem a heslem do Klienta. Testy v dávce jsou stále zašifrované, každý test lze na jednom Klientovi dešifrovat pouze jednou a to kombinací ID testu a přiděleného klíče.
3. **Inspektorům a ředitelům škol Dodavatel emailem pošle seznamy ID testu a Klíčů testu**
4. **Školní Inspektor nebo zástupce ČŠI na školu doručí ID testu a Klíče testu k odemčení testu** (v záložní variantě Ředitel školy) a tyto klíče rozdá právě zkoušeným žákům. Klíč bude mít formu alfanumerické soustavy znaků o minimální délce 12 znaků a bude sdělen žákům v listinné podobě.
5. **Žák se přihlásí** kombinací sděleného ID testu a klíče. Tyto informace obdrží žák bezprostředně před zahájením testování.
6. **Aplikace** v tuto chvíli **spustí žákovi tutoriál** (jak pracovat s aplikací) a úvodní anketu s otázkami se zaměřením na zjištění sociodemografických ukazatelů. Cílem je žáka ujistit, že s aplikací umí pracovat a zvyknout si na její ovládání, případné otázky k ovládání vysvětlit před samotným certifikovaným testem.
7. Po absolvování ankety bude žák Klientem upozorněn, že **následuje certifikovaná zkouška** a s jejím započítáním má počkat na pokyn Inspektora, který na výkon zkoušky dohlídí.
8. Teprve **při startu certifikované zkoušky dojde k dešifrování certifikovaného testu** a žák se dozví, kolik má zkouška otázek a jaký je na ni vymezený čas.
9. **Žák vypracovává otázky**, má možnost přeskakovat otázky, označovat otázky k pozdějšímu vyřešení a vracet se k libovolné otázce v testu. Všechny informace o jeho pohybu testem a změny v odpovědích jsou zaznamenávány z důvodu pozdějšího vyhodnocování obtížností otázek a zvolených distraktorů.
Na konci testu je zobrazena souhrnná informace o tom, kolik žák otevřel otázek z celkového počtu (kontrola, zda na nějakou nezapomněl), kolik jich odpověděl a u kolika má stále příznak, že se k nim chce vrátit (obvykle zbude-li mu nějaký čas).
10. **Po vypršení času, nebo po potvrzeném ukončení** (tlačítko ukončit s následným dialogem, kde je vysvětlen význam předčasného ukončení) je výsledek testu zašifrován, test na lokální stanici znehodnocen a smazán a **zašifrované výsledky odeslány na server ČŠI ke komplexnímu vyhodnocení**.
11. **Žákovi se zobrazí okamžité vyhodnocení výsledku zkoušky**.
12. **Po ukončení Pilotní zkoušky dojde v prostředí ČŠI ke komplexnímu vyhodnocení odpovědí a generování statistických výsledků**.

V průběhu realizace Pilotní zkoušky budou sledovány základní informace o průběhu testování, které jsou formou grafů a logu událostí on-line.

1.7 Krizové scénáře

Následující kapitoly popisují krizové scénáře a jejich řešení. Každý výskyt zde popsaného problému musí být zaznamenán v protokolech o provedení testů v jednotlivých školách.

U vyjmenovaných scénářů je uvedena i míra rizika:

Míra rizika	Popis
Zelená	Popsaný scénář nepředstavuje signifikantní procesní rizika. Je možné omezení např. v počtu absolvovaných testů.
Žlutá	I přes popsany scénář, lze v procesu Pilotní zkoušky pokračovat s aplikací organizačních změn. Nedochází ke ztrátám dat.
Červená	Popsaný scénář může vést k ukončení procesu Pilotní zkoušky, nebo může dojít ke ztrátám dat.

1.7.1 Personální krize

Následující kapitoly popisují případy, které mohou nastat v oblasti lidských zdrojů.

Nedostupný Ředitel

V rámci Kontroly prováděné Inspektorem před vlastním testováním může být zjištěno, že není k dispozici Ředitel školy (resp. nejsou k dispozici ID testu). V rámci Pilotní zkoušky dochází k zasílání ID testů na ředitele školy i na Inspektora, tedy daný scénář nemá vliv na pokračování procesu.

Aplikace tohoto scénáře bude zaznamenána v Protokolu průběhu testování.

Míra rizika: zelená

Nedostupný Inspektor

Inspektor je povinen nahlásit svou nepřítomnost na Centrální hotline a řediteli školy. Dalším možným kontrolním mechanismem je ředitel školy, který v případě neplánované a neohlášené nepřítomnosti Inspektora kontaktuje Centrální hotline s žádostí o řešení vzniklé situace.

V případě existence volného Inspektora náhradníka, bude Centrální hotline zajištěna náhrada Inspektora. V případě, že v dané lokalitě není náhrada možná, bude v rámci Centrální hotline provedeno rozhodnutí o případném opětovném zaslání potřebných podkladů na ředitele školy k provedení testů, nebo bude rozhodnuto o zajištění organizace pokračování, resp. zrušení testu(ů) Pilotní zkoušky v rámci dané školy.

Aplikace tohoto scénáře bude zaznamenána v Protokolu průběhu testování.

Míra rizika: žlutá, nebo červená (v případě zrušení Pilotní zkoušky v rámci školy)

Nedostupný Žák

V případě nepřítomnosti žáka je možné nechat elektronický test absolvovat jiným žákem, pokud v rámci předaných dat za danou školu byl definován náhradník a pro tyto náhradníky byly vygenerovány testy a přístupová oprávnění.

O náhradě rozhoduje v rámci dané školy Inspektor s přihlédnutím k dané situaci.

Aplikace tohoto scénáře bude zaznamenána v Protokolu průběhu testování.

Míra rizika: zelená

Nedostupná Škola

V případě, že bude potřeba nahradit ad-hoc celou školu, bude připraveno 10 „náhradních škol“ včetně vygenerování Dávek testů s 15 „elektronickými náhradníky“ žáků. Takto bude zajištěno, že bude možné i školu, která nebude obsažena v předaných vstupních datech nechat, i když s omezeními danými použitím náhradníků, zúčastnit Pilotní zkoušky. Nezbytnou podmínkou pro použití je provedení instalace a vyzkoušení Klienta v náhradní škole dle termínů v harmonogramu projektu.

O aplikaci Náhradní školy rozhoduje vedení ČŠI na základě průběhu příprav Pilotní zkoušky.

Aplikace tohoto scénáře bude zaznamenána v Protokolu průběhu testování.

Míra rizika: zelená

1.7.2 Systémové krize

Následující kapitoly popisují případy, které mohou nastat v oblasti systémových zdrojů.

Nefunguje Klient

Pokud nefunguje Klient, může žák absolvovat elektronický test u jiného PC, případně papírovou variantu, pokud není žádné PC k dispozici. Inspektor kontaktuje Centrální hotline, kde informuje o vzniklé situaci a konzultuje další možnosti postupu.

Finální rozhodnutí o řešení je plně v kompetenci Inspektora s přihlédnutím k aktuální situaci.

Aplikace tohoto scénáře bude zaznamenána v Protokolu průběhu testování.

Míra rizika: zelená (pokud lze test absolvovat u jiného PC), nebo žlutá

Nelze se nalogovat

Žákovi nefunguje kombinace parametrů pro přihlášení. Žák se nemůže elektronicky testovat, pokud jsou v datech pro danou školu definovány „elektroničtí náhradníci“ (logovací kombinace, která umožní vypracovat test pod jménem obecného náhradníka), pak může pracovat elektronicky a Inspektor zaznačí do protokolu použití „elektronického náhradníka“, nebo lze využít papírovou formu testu a tím umožnit žákovi se otestovat. Inspektor v případě nejasností s dalším postupem kontaktuje Centrální hotline.

Rozhodnutí o zvolení „elektronického náhradníka“, nebo papírové verze testu je v kompetenci Inspektora s přihlédnutím k dané situaci.

Aplikace tohoto scénáře bude zaznamenána v Protokolu průběhu testování.

Míra rizika: zelená (pokud lze využít „elektronického náhradníka“), nebo žlutá

Nelze odeslat výsledky

Nelze odeslat výsledky po provedení testu. Klientovi se po ukončení testu nepodaří spojit se serverem a nedojde k odeslání výsledků. Tento stav je indikován hláškou na obrazovce.

Inspektorovi bude umožněno stáhnutí neodeslaných výsledků testu žáka z daného počítače. V harmonogramu průběhu Pilotní zkoušky je navržen postup, kdy případné neodeslané výsledky testů Inspektor může posbírat na konci každého testovacího dne (nebo po dvou dnech), nebo tyto výsledky stáhnou neprodleně. Tyto výsledky je pak Inspektor povinen předat k dalšímu zpracování na ČŠI. Inspektor v případě nejasností s dalším postupem kontaktuje Centrální hotline.

Postup je uveden v uživatelské příručce.

Aplikace tohoto scénáře bude zaznamenána v Protokolu průběhu testování.

Míra rizika: žlutá (pokud dojde k předání všech dat Inspektorem na ČŠI), nebo červená

1.8 Helpdesk

Proces přípravy: pracovníci odd. ICT a OIČ

Centrální hotline pro realizaci (pouze 13. a 14. 12. 2011)

Pro řešení organizačně-logistických otázek, hlášení problémů, podnětů a chyb bude v rámci ČŠI zřízena Centrální hotline, kde budou v rámci provádění Pilotní zkoušky k dispozici jak pracovníci ČŠI, tak pracovníci Dodavatele pro řešení hlášených incidentů.

Incidenty budou zaznamenávány pro vyhodnocení Pilotní zkoušky.

Při přijetí incidentu při přípravě a realizaci Pilotní zkoušky požaduje Centrální hotline uvedení následujících informací:

- Jméno a funkce osoby (role) hlásící incident
- Lokalita a název školy
- Základní klasifikace incidentu – organizační, technický (např. nefunkčnost klientské aplikace)
- Přesný popis incidentu
- Pokud ohlašovatel provedl řešení, pak popis tohoto řešení

Proces Centrální hotline předpokládá, že podněty budou hlášeny primárně Inspektory (kteří o incidentu také provedou záznam v Protokolu průběhu testování), teprve v případě nepřítomnosti Inspektora je možné, aby podněty hlásili další pracovníci školy.

Centrální hotline bude zřízena na telefonním čísle: **800 409 999**.